

NOORD-BRABANDER.

Donderdag, 1 Junij.

DICERE VERUM QUID VETAT?
Horatius.

FRANKRIJK.

PARIS, den 27 Mei.

Eene telegraphische dépêche uit Metz, van gisteren avond 7½ ure, houd in, dat prinses Helena ten 12½ ure, onder het gejuich der menigte en de levendigste blijken van belangstelling, voornoemde stad heeft verlaten.

— In de zitting van de kamer der afgevaardigden, van heden, heeft de commissie deszelfs rapport op het bureau nedergelegd, betrekkelijk een buitengewoon krediet voor de uitgaven. Ook is rapport uitgebragt over de begrotingswet van finantien over het jaar 1838. De kamer heeft voorts de discussien over de wet op de suikers voortgezet.

— Bij mandement van mgr. den aartsbisschop zijn alhier en in het aartsbisdom openbare gebeden voorgeschreven, ten einde van den hemel het ophouden van het ongunstige, gure en vochtige weder af te smeecken; deze gebeden zijn den 28 Mei jl. begonnen en zullen tot aanstaande zondag den 4 Junij voortduren.

— Z. M. de Koning heeft aan den pastoor van St. Germain l'Auxerrois 3000 franken, de Koningin Maria Amelia 500 fr. en madame Adelaide insgelijks 500 fr. ter hand gesteld, om aan de armen zijner parochie uit te deelen.

— De bisschoppen hebben krachtadige maatregelen genomen tegen de handelingen der protestanten in onderscheidene bisdommen en de pastoors aangeschreeven om op hunne kudde ten sterkste te waken; een aantal zendelingen van hun bijbelgenootschap dringen overal in om proselyten te maken. Te Lyon houden zij openlijk bijeenkomsten, aan de bruggen, op de straten, ja zelfs tot aan de deuren der R. K. kerken venten zij schandige libellen tegen de katholieke geestelijkheid, verkoopen goddelooze pamphletten onder de onschuldigste titels en bijbels die op hunne wijze van uitleggen vertaald zijn, zelfs tot in de partikulieren huizen, in de werkplaatsen en hospitalen dragen zij slechte boeken rond, om zich van de jeugd meester te maken. Deze zoogenaamde hervormers, hebben hun bijbelgenootschap een philanthropisch genootschap, eene maatschappij voor het onderwijs en uit hunne fondsen onderhoudt zij en rigten zuiver protestantsche en mutuele scholen op om de arme en onkundige volksklasse te verleiden en gaan steeds voort, in weerwil van de vertoogen aan de kamer der pairs gedaan, om onder den naam van *Hugenoten* in de schouwburgen, den katholieken godsdienst en al wat daarin heilig is, te bespotten en te beschimpen.

— Te Bern liep het gerucht zegt de *Beobachter* dat in de stad Friburg bij gelegenheid der verkiezingen, onlusten hebben plaats gehad.

Van den 28. Eergisteren avond is Koningin Leopold van België te Neuilly, en gisteren morgen in deze hoofdstad, aangekomen. Gisteren namiddag zij H. H. MM. de Koning en Koningin, genoemde Koningin, de hertog de Nemours, de prins Joinville, de prinsessen Marie en Clémentine en de jonge prinses, naar Fontainebleau vertrokken, alwaar zij des avonds ten 8 ure zij aangekomen.

De hertog van Orléans is gisteren morgen naar Châlons-sur-Marne vertrokken. Z. K. H. zal zich bij het laatste poststation voor die stad ophouden, en er den nacht doorbrengen. Heden morgen zou hij een bezoek afleggen bij mevrouw de groothertogin douairière van Mecklenburg en prinses Helena, welke gisteren avond te Châlons verwacht werden. Na afscheid van de prinsessen genomen te hebben, zal Z. K. H. zich naar Fontainebleau begeven.

Men spreekt van een prachtig concert, waarmede de feesten, bij gelegenheid van 's prinses huwelijk, zouden worden besloten. Dit concert zou op de Louvre worden gegeven, en plaats hebben den 24 of den 26 Junij.

— Na eene levendige discussie, hebben den afgevaardigden gisteren een moeilijk gedeelte van de wet op de suikers afgehandeld; zij hebben namelijk eene belasting op het inlandsch fabrikaat toegestaan.

— Heden avond vertrekt Meunier naar Havre, alwaar hij naar New-Orléans zal worden ingescheept. Gisteren is hem op de prefecture van politie 1000 franken in goud ter hand gesteld geworden, hij echter verzocht heeft dat, tot aan zijn vertrek, in handen van den directeur mogten blijven.

— Uit Oran schrijft men, van den 16, dat Malek ben Arach, een agent van Abd-el-Kader, den 8 aldaar was aangekomen,

en den volgenden dag met een Fransch officier wederom vertrokken was, ten einde zich omtrent de onderhandelingen te verstaan. Reeds begon men, door het lang uitblijven des officiers, eenige onrustigheid te koesteren; den 14 is hij echter teruggekomen, door het antwoord, dat hij had medegebragt, was niet voldoende. De opperbevelhebber heeft last gegeven om op te rukken hetgeen den 14 heeft plaats gehad.

Op het einde der zitting van de kamer der afgevaardigden van den 27 Mei, is nog, in weerwil van den tegenstand van vele leden, de bepaling aangenomen, dat de wijze van haffog der nieuw in te voeren belasting op de inlandsche of bevoortelsuiker door koninklijke bevelschriften zal worden vastgesteld, welke bevelschriften echter in het volgende jaar door een wet zullen worden vervangen. Den 26 heeft de commissie van genoemde kamer, belast met het onderzoek der wet wegens het goedkeuren der overeenkomst tusschen de Fransche regering en den heer John Cockerill, wegens het aanleggen van eenen ijzeren spoorwég van Parijs naar de Belgische grenzen, daaromtrent verslag gedaan. Dit verslag is over het algemeen gunstig. De commissie heeft zich zelfs blijkbaar veel moeite gegeven, om het aannemelijke der door den heer Cockerill gestelde voorwaarden aan te toonen. Die voorwaarden bestaan hoofdzakelijk daarin, dat de heer Cockerill den weg, die 80 miljoen kosten moet, wel voor eigene rekening leggen zal, maar toch eene onderstand van 20 miljoen uit 's rijks kas zal genieten; daarentegen zal de regering den weg, na een klein aantal jaren, van hem kunnen overnemen, en hij steeds gehouden zijn, om het vervoer van goederen en reizigers langs denzelfden volgens een zeer matig tarief te doen plaats hebben. Dat tarief bedraagt bij voorbeeld voor reizigers slechts hoogstens 7 en minstens 3 centimes voor iedere 1000 meters afstands; en daar de spoorweg, die volgens het ontwerp van den heer Cockerill, over Amiens zal loopen, in het geheel van Parijs naar de Belgische grenzen 6½ Fransche mijlen zal lang zijn, zoo volgt daaruit, dat men voor dien overtocht op de eerste plaats omstreeks 20 franken, en op de minste plaats 8 franken zal moeten betalen. De nuttige invloed dien de spoorweg zal hebben, wordt door de commissie in eenige bijzonderheden aangebond, en zij eindigt zelfs met eene geheele verandering van den maatschappelyken toestand uit de algemeene invoering van dit versnelde middel van gemeenschap te voorspellen. Slechts geeft zij haar leedwezen te kennen, dat er nog geene middelen zijn uitgedacht, om te beletten, dat nuttige ondernemingen van dezen aard door velen enkel worden aangegrepen als eene gelegenheid te meer, om zich op de beurzen aan hunne speelsucht over te geven en zich ten koste van eenvoudige lieden te verrijken.

SPANJE.

Er zijn geene officiële berigten uit Spanje ontvangen. Heden morgen was alhier het gerucht verspreid, dat het den Carlos gelukt was, zich met de Carlistische benden van Katalonië en Arragon te vereenigen, waardoor, indien zulks zich bevestigt, verklaard wordt, waarom hij, bij zijn binnenrukken in Arragon, zoo langzaam voort is gegaan.

— Men leest in het ministeriële avondblad, de volgende telegraphische dépêche:

«Bordeaux den 25 Mei, 7 ure, des avonds.

«De Carlistische expeditie gaat niet voorwaarts. Den 22 was zij nog te Egea en omstreken. Dezelfden dag bezette Irribarren Tauste en Gastejon. Buerens was te Tudela aangekomen. Espartero is steeds te Hernani.

«Den 20 was er niets nieuws te Madrid, noch den 22 te Sarragossa.»

Egea ligt op drie en twintig mijlen van Echari, van welk punt de Carlistische expeditie is uitgegaan. Dezelve gaat dus, ofschoon zeer langzaam, in Arragon voorwaarts. Zulks bersteeld dan ook het verkeerde der dépêche van gisteren; ook blijkt uit die van heden, dat Irribarren niet den 21, maar den 22, te Tauste is aangekomen. Van den anderen kant blijkt thans ook, na de verschillende dezer dagen bekend geworden telegraphische dépêches, dat het vroeger gegeven bericht als of de Carlisten reeds den Ebro waren overgetrokken, onjuist is geweest. Integendeel wordt nu beweerd, dat die rivier nog hewaard wordt, dat Irribarren Sarragossa bedekt, en dat alle merkbare troepen van daar naar Hussa waren vertrokken. Het is zeer

de aankomst van Iribarren te Tauste, zoodat zij minstens een' dag op de Carliaten vóór hadden.

Een Marseillaansch blad deelt berigten mede uit Valencia, van den 17, en uit Barcelona, van den 19. In beide steden was de rust volkomen hersteld. Een in laatstgemelde plaats uitkomend dagblad bevestigt de overwinning door den kapitein-generaal baron de Meer op de te Solsana vereenigde Carlistische bataillons.

— In onderscheidene Parijssche bladen vindt men het volgende bijzondere bericht uit Madrid van den 20sten Mei: »De openbare aandacht is hier sedert twee dagen, met zekere bezorgdheid, op de geheel onverwachte mededeelingen gevestigd, die de eerste minister Calatrava, in de geheime zitting der cortes van den 18den, gedaan heeft. Hij heeft daar voorlezing gedaan van eene dépêche, die den heer Campuzano, Spaansch gezant te Parijs, aan de regering gezonden heeft. De gezant, die echter alleen zijne persoonlijke denkwijze uitdrukt, verklaart daarin het Fransche bestuur voor een gezworen vijand der liberale zaak in Spanje; stelt dat bestuur voor, als weigerachtig, om de bepalingen van het viervoudig verbond, waarmede het den spot drijft, na te komen; en beweert, dat, indien de tegenwoordige orde van zaken in Spanje mogt voortduren, Koning Lodewijk Philips nog liever aan don Carlos, dan aan de drijvers der omwenteling van Augustus II. zijne ondersteuning zou schenken. Dit is nog niet alles. Volgens den ambassadeur, is het kabinet der Tuilerien van gevoelen, dat geen regeringstelsel in Spanje vasten wortel kan schieten, dan een zoodanig, hetwelk op het in Augustus afgeschafte koninklijke statuut is gevestigd, en zal het genoemde kabinet dus niet te vreden zijn, dan wanneer een man aan het roer van staat komt, in staat om dat stelsel te handhaven. De noordsche mogendheden zijn, zoo als hij beweert, openlijk voor don Carlos gestemd, en zouden, indien aan geene zijde der Pyreneën, het driekleurige vaandel ontrold werd, eene aanzienlijke magt den Rhijn doen overtrekken.

»De opschudding, welke deze onverwachte mededeelingen in de vergadering verwekten, is onbeschrijfelijk. Zij steeg ten top, toen de eerste minister met bijzonderen nadruk er bijvoegde: »Ik kan aan de cortes de verzekering geven, dat de Spaansche »vrijheid niet zal ondergaan, en dat het kabinet der Tuilerien »zal opgehouden hebben te bestaan, eer de in deze nota omschrevene wenschen der Fransche regering vervuld zullen »zijn.»

»De meeste tegenwoordig zijnde leden der cortes hebben den pijnlijksten indruk, welken zulke wonderige uitboezemingen op hun moesten maken, niet te vergeten, dat de heer Campuzano, welke men den heer Calatrava noemt, hebben de gelegenheid te baat genomen, om den Koning der Franschen persoonlijk aan te taalen, en een hufter heeft uitgeroepen, dat men den oorlog aan Frankrijk verklaren moest! Zoo ver zal het wel niet komen; en het is oneindig waarschijnlijker, dat de heer Campuzano zal worden terug geroepen. Men doodverwt den heer Onis als zijn opvolger.

»Blijkbaar heeft dit geschreeuw tegen Frankrijk, hetwelk gelukkig geen weerklank vindt, slechts ten doel, om de mannen der gematigde partij, die men van overhelling voor dat rijk beschuldigt, gehaat te maken; maar die partij neemt in krachten toe, en zal bij de aanstaande verkiesingen zeker overwinnen, indien men er niet in slaagt, om de kiezers schrik in te boezamen.

— Het schijnt zich te bevestigen, dat de eerste minister van Spanje, de heer Calatrava, in de geheime zitting der cortes van den 19 Mei, eene nota van den gezant te Parijs heeft voorgelezen, die voor Koning Lodewijk Philips en voor de Fransche regering beleedigende bijzonderheden behelsde. Zelfs de Madridsche bladen der tegenpartij gewagen daarvan. Een dier bladen, de *Espanol*, voegt er bij, dat de minister Calatrava, volgens loopende geruchten, na die voorlezing, hoogst ongerijmde gezegden heeft gebezigd, die als geheel ongeloofelijk zouden moeten worden beschouwd, indien deze staatsman niet reeds, van zijne eerste optreding aan het hoofd van het bestuur af, blijken van schroomelijke onvoorzigtigheid had gegeven. Het Madridsche regeringsblad spreekt intusschen in zijn nummer van den 21sten stellig tegen, dat de nota des gezanten zou behelzen, dat Koning Lodewijk Philips zou ophouden met voor de zaak der Koningin van Spanje partij te trekken, indien niet het Spaansche kabinet, hetwelk sedert de omwenteling van la Granja is opgetreden, door een ander bestuur vervangen werd; maar dat blad wacht zich wel, om het bestaan der nota zelve voor ongegrond te verklaren, en vergenoegt zich met eenige redeneringen van algemeenen aard, over de ongepastheid, om zaken, die in eene zitting der cortes met geslotene deuren zijn behandeld, tot een onderwerp van openbaar twistgeschrijf in de dagbladen te maken.

De *Gazette de France* meent, dat het kabinet der Tuilerien zich, tot genoscheping voor den aangedanen hoer, die zoo veel eger is, dan de slag met den waaijer, welken de Deij van Algiers een staen Franschen consul gaf, en die dezen barbaar tegen troon heeft gekost, met de terugroeping van den

gezant Campuzano niet kan vergenoegen, maar op de afzetting van den eersten minister Calatrava moet aandringen.

Welligt echter zal de aftreding van dien staatsman wel van zelve volgen. Blijkens de laatste berigten uit Madrid van den 21sten, was toch het Spaansche ministerie, door het aannemen van het voorstel van den heer Fontan in de Cortes, volgens 't welk dat bestuur rekenschap moet doen van 't gebruik van 's lands penningen in de laatste maanden zeer in de engte gebragt.

Alle berigten komen daarin overeen, dat het stadje Irun, hetwelk door de soldaten van het Britsche legioen stormenderhand is overmeesterd, geheel verwoest en in eenen nitgestreken bouwval verkeerd is. Geen enkel huis is daar meer bewoonbaar en de straten zijn met allerlei overblijfselen van vernield huisraad bedekt. De *Gazette de France* behelst omtrent het aldaar voorgevallene, de volgende bijzonderheden, tot waardering waarvan men echter in het oog moet houden, dat dit blad steeds zeer vijandig tegen de Christinos gestemd is.

»Men kan zich geen denkbeeld vormen van de buitensporighevan allerlei aard, die de Engelschen, blijkens onderscheidene brieven van de grenzen, in de ongelukkige stad Irun hebben gepleegd. Na zich met ongehoorde woede in het bloed der heldhaftige, maar te zwakke bezetting, welke de stad verdedigde, te hebben gebaad, hebben deze schaamteloze overwinnaars zich aan toemeloze losbandigheid overgegeven. Ooggetuigen hebben daaromtrent bijzonderheden verhaald, die onze pen weigert te beschrijven.

«Digt bij de stad heeft men kleine troepen Engelschen ontmoet, die smoordronken waren en zich in de slijk rondwentelden. Zij hadden zich van eene bezending fijne wijnen meester gemaakt, die te water naar Bayonne werd vervoerd. Na den schuitenvoerder in het water te hebben geworpen, hadden zij in een oogenblik den inhoud der vaten verzwoegen. Elders zag men sommigen dezer met lompen bedekte helden, het vee of de paarden wegdrijven, die zij aan de arme landlieden hadden ontstolen. Binnen de stad troffen nog stuitender tooneelen het oog. De soldaten van Evans lagen in de kerk op stroo hunne dronkenschap uit te slapen en een groot vuur was daar, even als in eene legerplaats op het open veld, aangelegd. Er waren paarden aan het hoofdaltaar vastgebonden, welk altaar nu tot ruif diende. Alle kostbaarheden, die in de kerk en in de sakristy aanwezig waren, zijn weggeroofd. Nooit schrijft een onzer korrespondenten, zal het schouwspel van zulk eene afschuwelijke heiligschennis uit mijn geheugen worden gewischt. Men kan niet anders vermoeden, dan dat Londen, door zulke hulpenden naar Spanje te zenden, zich van het schuim zijner bevolking heeft willen ontslaan. Het parlement is aan de eer der Engelschen, die in de kerk van Irun, die hier slechts met flauwe kleuren zijn voorgesteld, maar waarover men bij barbaarsche volken zou blozen.»

ENGELAND.

Volgens de thans ontvangene Londensche bladen tot den avond van den 27sten Mei, bevond de Koning zich veel beter, en had hoogstdezelve den vorigen dag verscheidene edellieden bij ontvangen. Het hofbericht vermeldt, dat de Koning aan prinses Victoria, ter gelegenheid, van haar meerderjarig worden en en als bewijs van genegenheid, een fraaije piano-forte, door Broadwood vervaardigd en 200 guineas kostende, vereerd heeft.

— Het huis der gemeenten heeft den 23sten Mei, na langdurige beraadslaging met 287 tegen 282, en dus met eene meerderheid van slechts vier stemmen, het ministerieel voorstel tot afschaffing der kerkbelasting aangenomen. Met zulk eene geringe meerderheid, die veel minder bedraagt, dan eene nog in dit jaar over dezelfde zaak verworvene, laat zich in Engeland geene wet tot stand brengen. De minister Russell heeft dan ook reeds den 26sten in het huis aangekondigd, dat met de wet niet zal worden voortgegaan, alvorens door eene commissie zal zijn onderzocht, of niet werkelijk uit de inkomsten geestelijke goederen, zoo deze slechts beter worden bestuurd, de uitgaven voor onderhoud en opbouw van de kerkgebouwen der gevestigde kerk kan worden gevonden. Over het benoemen dier commissie moet nog nader worden beraadslaagd, doch wat het lagerhuis ook daaromtrent beslist, de wet kan wel gedurende deze zitting niet worden afgedaan. Het gebeurde heeft te Londen weder, zoo als niet onnatuurlijk is, tot geruchten omtrent eene verandering van ministerie of eene ontbinding van het parlement aanleiding gegeven.

BELGIE.

Het schijnt dat het bijbelgenootschap zich even als in Frankrijk ook in België beweegt. Van het spreekgastoeft der kerken in het bisdom van Namen is eene circulaire van mgr. den bisschop dier stad afgelezen, waarin bekend gemaakt wordt dat men op dit oogenblik afdrucken van het oude en nieuwe testament in het fransch vertaald, die tegen lagen prijs verkocht worden, rondvendt. Mgr. de bisschop vermaant daarin die verdachte boeken niet te lezen, waarop de pastoors ten sterkste moeten waken.

— De Koning is gisteren avond, gevolgd door den opperstal-

meester, generaal d'Hane, en door zijnen secretaris, den Hr. van Praet, uit Brussel naar Fontainebleau vertrokken.

— De kamers hebben het ontwerp van wet aangenomen, waarbij de vreemdeling toegelaten wordt om de goederen te erven, welke zijnen vreemden of Belgischen bloedverwant bezit, in de gevallen en op de wijze waarop een Belg zijnen vreemden bloedverwant opvolgt, die goederen in het land van dezen vreemdeling bezit.

— In een Antwerpsch dagblad leest men, onder dagteekening van den 29 Mei: «Er wordt thans in onze stad eene maatschappij voor de nationale visscherij opgericht. Heden verwacht men zelfs de eerste, voor reëkening dezer vereeniging gebouwde sloep, die dadelijk, met zestien koppen bemand van hier voor de kabeljauwvangst zal vertrekken, en naar het model van welke verscheidene andere zulke vaartuigen zullen worden gebouwd.»

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 31 Mei.

Z. K. H. de prins van Oranje is gisteren morgen ten 9 ure uit Tilburg in deze residentie teruggekeerd.

— Het hof heeft eergisteren den ligten rouw voor 14 dagen aangenomen, bij gelegenheid van het overlijden van Z. D. H. den landgraaf Frederik van Hessen-Cassel.

— Den 22 dezer, zijn te 's Hertogenbosch, voor het provinciaal genootschap van kunsten en wetenschappen in Noord-Brabant, verkozen, de heeren J. Menu, tot secretaris, mr. J. D. W. Pape, vice-secretaris, G. R. Hermans, bibliothecaris en H. Palier, tot penningmeester.

— Door het gewestelijk bestuur van Zuid-Holland zijn dezer dagen eenige maatregelen vastgesteld, ter bevordering van de aanzuivering der memoriaals-artikelen, wegens boeten en geregtskosten, voortvloeiende uit regterlijke gewijsden. Onder anderen is bepaald, dat de veroordeelden tot betaling van boeten en geregtskosten in policie, correctionele en criminele zaken, en geregtskosten in policie, correctionele en criminele zaken, die aan eene laatste waarschuwing van den ontvanger der registratie tot betaling niet voldoen, hetzij de betaling zelve, hetzij door eene behoorlijke verklaring van armoede, onmiddellijk na volbragt onderzoek, overeenkomstig de bestaande verordeningen, door den betrokken ontvanger der registratie, en naar bevind van zaken, zelfs bij lijfswang, vervolgd worden, en zulks of voor 's lijfs of voor plaatselijke rekening; dat de zoodanige schuldenaren, die van hunnen goeden wil doen blijken, en aan wie door de bevoegde autoriteit vergund is in termijnen te betalen, doch die in gebreken blijven in hunne voldoening te volharderen, zonder dat er afdoende redenen van verhindering, door of van wege het plaatselijk bestuur te onderzoeken, geacht kunnen worden te bestaan, almede onmiddellijk bij lijfs-aantasting tot de voldoening zullen worden gedwongen; dat, bij de aangifte en aanmelding van verlies van vermogen, de betrokken bestuurders en ambtenaren den veroordeelden zullen voorhouden, dat die verklaring noch voor het tegenwoordige, noch in het vervolg hunne gevangenzetting verhindert, terwijl geenszins door hunne in hechtenisneming en veel minder nog door eene verklaring van hun onvermogen hunne schuld gekweten wordt, aangezien de betaling alleen, in hun welbegrepen eigen belang, de eenige weg is tot zuivering van hetgeen, waartoe zij bij vonnis verwezen zijn; dat de ontvangers der registratie, nadat de lijfswang aan den gouverneur der provincie is aangevraagd, uit hoofde van de nietvoldoening aan het bevel tot betaling binnen vier en twintig uren, op vervolging bij lijfs-aantasting, geene betaling van den veroordeelden of boetschuldigen meer zullen aannemen, vermits de voldoening in handen van den deurwaarder kan geschieden, die met hunne overbrenging in het gevangenhuis wordt belast door den officier van justitie; ten wiens name de vervolging plaats heeft, en althans geene gelden in ontvangst nemen, zonder van den gouverneur of van den officier van justitie, of zonder van die betaling onverwijld mededeeling te doen aan den gouverneur en aan den betrokken officier van justitie, terwijl, dien onverminderd, in de quitantie van betaling moet worden ingelascht: dat voorbehouden worden alle zoodanige kosten, die inmiddels van wege het openbaar ministerie zijn gemaakt, en de verklaring er in gevoegd, dat die betaling aangenomen wordt onder de uitdrukkelijke verplichting tot vertoon derzelve quitantie aan den deurwaarder, belast met de in hechtenisneming, en voorts tot voldoening der kosten, welke aan dezen mogten verschuldigd zijn; zullende ook die betaling ten kantore van de registratie de in hechtenisneming niet kunnen beletten, aangezien deze in de eerste plaats zal strekken in mindering der civiele kosten en zoo vervolgens.

— De Javasche berigten tot den 21 Januarij behelzen geen staatkundig nieuws van aanbelang. Alleen vindt men in dezelve de bevestiging van het berigt, reeds oef Engeland ontvangen, dat het Chineesche bestuur alle Europesche kooplieden gelast had, zich uit de stad Canton te verwijderen, met oogmerk, om den verboden handel in opium, zoo veel mogelijk tegen te gaan. Nog wordt daarin gemeld, dat er in het laatst van October op de kust van Coromandel een verschrikkelijke storm gewoed heeft, welke groote schade heeft veroorzaakt aan huizen, gebouwen, schepen en boomen.

OTCHIPWE ANAMIE MASINAIGAN, JESUS OBIMA DI SIWIN AMA ARIN.

GEBEDENBOEK DER OTCHIPAIS,

LEVEN VAN ONZEN HEERE JESUS CHRISTUS.

(Vervolg)

In ons vorig nummer hebben wij een uitgebreid verslag der reis van den eerwaardigen heer Frederik Baraga, missionaris in Noord-Amerika, en zijnen gedanen voortgang in den godsdienst en de beschaving bij de wilde volkeren gegeven.

Thans zullen wij nader het een en ander omtrent de terugreis naar Europa van dien verdienstelijken zendeling en het drukken van godsdienstige boeken in de taal der wilden, welke tot hiertoe nog geen bestaan hadden en onbekend waren, onzen lezers mede deelen.

De heer Baraga voelde de noodzakelijkheid om naar Europa terug te keeren, ten einde de voor het godsdienstig onderwijs zijner nieuw bekeerden, wiens leeszucht zeer levendig is, noodzakelijke boeken te doen drukken, en om zoo mogelijk eenige evangelische werklieden te verkrijgen. Zijne reis heeft al die gelukkige gevolgen gehad, die hij zich daarvan kon voorstellen. Zijne twee boeken zijn spoedig en met minder kosten als men aanvankelijk gedacht had, gedrukt geworden.

Een dezer is een gebedenboek, zoo als men aan het hoofd van dit artikel ziet.

Hetzelve houdt in: de morgen- en avond gebeden, de Mis, onderscheidene gebeden voor de behoefte des levens, Litanien en gezangen voor de onderscheidene feesten van het jaar. Het ander boek houdt in: het leven van Jesus Christus, bijna letterlijk zamengesteld uit de woorden van het evangelie en op die wijze ingerigt, om te gelijktijd voor de geschiedenis en den catechismus te dienen. Het een en ander is door mgr. Rézé, bisschop van Détroit goedgekeurd. Dezelve zijn in Fransche karakters naar eene figuratief uitvindings-stelsel van den heer Baraga gedrukt.

De associatie ter verspreiding des geloofs heeft ook willen bijdragen in de apostolische werken van den missionaris en eene aanzienlijke somme toegestaan om een gedeelte der exemplaren dier beide werken te doen inbinden. Eene belangrijke voorzorg voor een land, alwaar de kunst om boeken in vreemde talen in het licht te geven, nog zoo kort geleden onbekend was.

Tegen het einde van Februarij was het drukken zijner boeken gelukkiglijk ten einde geloopt. De heer Baraga vertrok naar Rome, alwaar hij den heiligen Vader zag, aan wien het bebaagde de geschiedenis zijner prediking te hooren verhalen en die den missionaris met bijzondere magten voor zijne pashoren wordende kerk bekleedde. Z. Em. de kardinaal Fransoni, prefect der propaganda onving hem met de levendigste belangstelling en is onderscheidene reizen met hem in gesprek geweest. Niet wetende, dat de associatie te Parijs de benodigde fondsen voor het inbinden der voor de wilden gescreven boeken had toegestaan, verhoede de kardinaal Fransoni tot dat einde de veronderstelde noodzakelijke sommen, die thans tot een ander einde zullen besteed worden.

De heer Baraga vertrok uit Rome, met zich nemende, behalve de zegeningen van het hoofd der kerk, de hoop van een priester uit Westphalen, die hij aldaar ontmoet had, te hebben doen besluiten om met hem naar de wilde volken te vertrekken. Te Laibac, alwaar hij doortrekkende den vaderlijken drempel begroette, ontmoette hij nog een priester voor zijne dierbare missie, van daar vertrok hij naar Weenen, alwaar hij door den Keizer en de Keizerin, die uit zijnen mond breedvoerig de bijzonderheden zijner predikingen wilde vernemen, werd ontvangen. De heer de Metternich verzocht hem op eene familie-bijeenkomst, om zich met hem over de groote zaken, welke het catholicismus in die overzeesche landen maakt te onderhouden.

De missionaris maakte van deze gelegenheid gebruik om den eersten minister aan te sporen om de Leopoldiner associatie, welke reeds overlang wankelende was en bijna vervallen scheen te zijn, met zijnen invloed te willen ondersteunen.

Hij won ook nog een Oostenrijksch priester voor de missie van Détroit.

Sedert eenige dagen is de heer Baraga te Parijs terug gekomen en maakt toebereidselen om zich in te schepen; zijn bisschop, mgr. de Rézé, die op reis is om naar Frankrijk te komen, had zijn verlangen te kennen gegeven, om hem aldaar te ontmoeten; doch de godvruchtige missionaris is te ongeduldig om wederom zijne kudde te zien, en alsnog twee maanden in Frankrijk te verlijven, ten einde den prelaat af te wachten. Zijn vertrek zal weldra plaats hebben. De heer Baraga is vergezeld van zijne zuster, eene jonge weduwe, die haar leven aan de opvoeding der wilden gaat toewijden; het behoeft niet te zeggen aan hare kinderen besteed had, doch die de behoeften heeft ontnomen. Hij wordt daarenboven gevolgd van een jong en godsdienstig werkmeester, die met het voornemen vertrekt om de beginselen van onderscheidene wetenschappen bij beurteelings heeft uitgeoefend, te leeren. Alzoo zal een eenvoudig priester het kanaal zijn, waardoor de kunsten in die wilde en woeste landstrecken der baai van Hudson zullen worden overgebracht en de ontwikkeling van een volk zal het gevolg van zijnen godsdienstigen voortgang wezen.

STATISTIEK

Volgens eene algemeene volkstelling van Zwitserland, welke in 1836 heeft plaats gehad, beliep de bevolking der gezamenlijke kantons 2177,429 zielen.

Het kanton Bern telde de meeste inwoners en vervolgens het kanton Zurich, het eerste heeft 400,000 en het tweede 231,567 zielen. Al de anderen zijn beneden de 200,000.

Het minst bevolkte is dat van Uri, hetwelk niet meer dan 13,519 inwoners telt.

171ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

DERDE KLASSE.

3de Lijst. No. 13009 f 1000.

4de Lijst. No. 18119 f 2500; 6493 f 1000.

5de Lijst. No. 22589 f 1000; 7319 f 1000; 16097 f 1000; 20382 f 25,000; 2863 f 1000; 6147 f 10,000; 19933 f 1500; 4242 f 1000.

6de Lijst. No. 11308 f 1000; 23104 f 45 en een pr. f 2000.

VOOR HET RIJK.

De Administrateur van 's Rijks Schatkist in de provincie Noord-Brabant, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat ten zijnen kantore, dagelijks des voormiddags van 9 tot 12 ure (uitgenomen Zon- en Feestdagen), worden betaald, de Interest Coupons, verschenen den 1 Julij 1837; alsmede de op den 23 Mei ll. nitgelotene Obligatiën, Nos. 37, 55, 64, 98, 102, 110, 119, 124, 128, 140, 147, 149, 158, 162, 169, 175 en 181, der Negociatie van Honderd Duizend Gulden, ten laste dezer Provincie.

's Hertogenbosch, den 26 Mei 1837.

De Administrateur voornoemd,
L. J. DE LA COURT.

BEKENDMAKINGEN.

FRANCISCUS JOANNES MATTHIAS RITS openbaar Notaris, residerende te 's Hertogenbosch Hoofdplaats der Provincie Noord-Brabant, zal, voor zijne Principalen, op Donderdag den 1 Junij 1837, des namiddags ten zeven ure, te 's Hertogenbosch, in het Oud Stads-Koffijhuis, bewoond door F. M. HONNAY, in het openbaar bij Kaarsuitbranding, finaal verkoopen:

1^e. Koop. Eenen **J A A R L I J K S C H E N P A C H T** van 24 Mudden, 3 Koppen, 1 $\frac{1}{2}$ Maatjes **R O G G E**, verschijnende op Kersmis, gevestigd op eene Hoeve en Landerijen, gelegen op de Koolwijk, onder de gemeente **Herpen**, geconstitueerd door wijle **Martinus Daniels**.

Ingezet met de Slagen op . . . f 1500.00

2^e. Koop. Eenen **J A A R L I J K S C H E N P A C H T** van 24 Mudden, 3 Koppen, 1 $\frac{1}{2}$ Maatjes **R O G G E**, verschijnende op Kersmis, gevestigd op eene Hoeve en Landerijen, gelegen op de groote Koolwijk, onder de Gemeente **Herpen**, geconstitueerd door wijle **Lammert Lelievelt** en zijne Huisvrouw **Beelke Tonissen**.

Ingezet met de Slagen op . . . f 1550.00.

3^e. Koop. Eenen **J A A R L I J K S C H E N P A C H T** van 15 Mudden, 1 Kop, 9 $\frac{1}{2}$ Maatjes **R O G G E**, verschijnende op Kersmis, gevestigd op eene Hoeve en Landerijen, gelegen op de groote Koolwijk, onder de Gemeente **Herpen**, geconstitueerd door wijle **Geijsbert Jan Jacobs**.

Ingezet met de Slagen op . . . f 1075.00.

Gemelde drie Koopen in massa, staande met de Slagen op . . . f 4700.00.

4^e. Koop. Eenen **J A A R L I J K S C H E N P A C H T** van 3 Mudden, 3 $\frac{1}{2}$ Maatjes **R O G G E**, verschijnende 2 Februarij, gevestigd op Landerijen, gelegen onder de Gemeente **Dinther**, geconstitueerd door wijle **Jacob Jans Rademakers**.

Ingezet met de Slagen op . . . f 175.00.

Nadere Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris **R I T S** voornoemd.

ZEGT HET VOORT.

WIT LINNEN - G A R E N.

De ondergeteekende heeft de eer, den Handel te berigten, dat hij van de respectieve erfgenamen van wijlen den heere **M. L O U T E R M A N S**, de voorhanden zijnde gefabriceerde **G A R E N S** heeft aangekocht, en dat hij voortgaat, met dezelve tot zeer veel verminderde prijzen uit te verkoopen.

Heeren fabrikanten en grossiers die genegen mogten zijn, om met de prijzen bekend te worden, gelieven daarvan aanvraag te doen:

's Bosch,
31 Mei 1837.

J. B. MAHIE.

T E K O O P

een span van drie extra schoone **H A Z E W I N D - H O N D E N**, te bevragen bij **S N E I D E R S**, te **Bladel**.

* * Bij **J. W E E M H O F F** en **C O M P.** te **Engelen**, wordt gefabriceerd en is te bekomen zuiveren en zeer gezonde nieuw uitgevonden **B R U I N E N M O S - T A A R D**, welke jaren goed blijft.

Dezelve wordt verkocht in Potjes verzegeld, voor eene bepaaldelijk vastgestelde prijs van f 0.40, f 0.30 en f 0.17 $\frac{1}{2}$, per potje, franco 's Bosch bij **H. van Roosmalen**, Winkelier in de Vischstraat, en bij **Wouters**, in het **Molenaars-Koffijhuis**, alwaar men ook tevens de bestellingen kan doen.

MARKTBERIGTEN.

Prijzen der Granen te Amsterdam, 30 Mei 1837.

Tarwe aan cons. als noteren afgegaan; 126 p. n. h. Koningsab. f 240; 127 p. o. Rosst. f 225; 128 p. j. Gron. f 210; 130 p. n. Bovenl. zeilende f 220; 128 p. dito zeilende f 210. — 130 p. extra p. o. Zeeuws. f 238, 240 bij gerijf; 128 p. Rost. f 230. — Rogge in een doen met weinig handel; 123 p. N. Overijss. f 154; 120 p. N. Drents. f 150; 123 p. Rijn f 158; 120 p. j. Pruiss. f 156. — Garst traag; 103 p. N. Oldamm. Winter f 106. — Haver met weinig handel prijshoudend; 86 p. o. fijne f 100.

Prijzen der Olie te Amsterdam, 30 Mei 1837.

Koolzaad in een doen; Pom. 53 \mathcal{L} ; Deensch 53 \mathcal{L} ; Elve 46 $\frac{1}{2}$, 48 \mathcal{L} ; Dantz. 53 \mathcal{L} . — Lijnzaad slaauw; in veiling 108 p. Egypt. f 8 $\frac{1}{2}$. — Raapolie dadelijk wel zoo aangenaam, doch op het najaar slap; per 67w. f 37; Vliegend f 35 $\frac{1}{2}$ a 36; p^o. September, October en November f 32 a 31 $\frac{1}{2}$. — Lijnolie per 67w. f 32 $\frac{1}{2}$; Vlieg. f 30 $\frac{1}{2}$. — Hennipolie f 38; Vlieg. f 37. — Raapkoeken f 52 a 68. — Lijnkoeken f 7 $\frac{1}{2}$ a 8.

— Middelburg, 25 Mei. Tarwe de Ned. mod f 6.70 — Rogge f 5. — Garst 3.70. — Haver f 2.40. — Boekweit f 4.50. — Groeve Erwtten f 4.75.

— Sneek, 23 Mei. Boterprijs f 28 a f 29 tot f 30. — Kaas f 16 tot f 18.

— Leyden, 27 Mei. Grasboter van f 30 tot f 33 a f 34.

— Londen, 26 Mei. Wij zijn deze week matig voorzien geweest van alle soorten graan; de gunstige ommekeer des weters veroorzaakte heden minder kooplust voor Tarwe dan ll. Maandag, maar de prijsnotering van dien dag vertoont geene verandering. In haver is zeer weinig gehandeld; doordien slechts weinige koopers ter markt waren, blijven de prijzen als voren.

Mentz, 27 Mei. Reeds met den aanvang der loopende week, waren zulke aanzienlijke inkoop van koren tot stand gebragt, dat men tegen den volgende markttag eene belangrijke prijsverhooging te gemoet zag, en deze onderstelling, die, uithoofde van den gisteren te verkoop zijde geringen voorraad, maar al te zeer bewaarheid werd, laat verwachten, dat, ten gevolge der steeds toenemende gebrek aan voeder, voor den gewonen burgerman zich een droevig verschieft opent, zoo niet de Voorzienigheid, die tot dus verre zoo menigen noodten goede heeft gekeerd, ook ditmaal het dreigende tijdperk door een spoedig vooruitzicht op eenen gezegenden oogst doe vervangen. Van 282 mudden Tarwe was de middelprijs 8 fl. 49 kr.; 112 mudden Rogge 7 fl. 24 kr.; 40 mudden Garst 5 fl. 25 kr.; 92 mudden Haver 4 fl. 2 kr. enz.

BEURSPRIJZEN.

Londen, den 27 Mei: 3 pCt. gecons. 90 $\frac{1}{2}$ a 91; dito per Julij 91 $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{2}$; Reduc. 3 pCt. 89 $\frac{1}{2}$ a 90; Excheq. Bills 37; Eng. Bank 205 $\frac{1}{2}$ a 206 $\frac{1}{2}$; Belg. 5 pCt. 100 a $\frac{1}{2}$; Braz. 5 pCt. 83 $\frac{1}{2}$ a 84 $\frac{1}{2}$; Buenos-Ayres 25 a 27; Chili 6 pCt. 37 a 39; Colomb. 2de 6 pCt. 23 $\frac{1}{2}$ a 24 $\frac{1}{2}$; Mexico 6 pCt. 23 $\frac{1}{2}$ a 24 $\frac{1}{2}$; Peru 6 pCt. 16 $\frac{1}{2}$ a 17 $\frac{1}{2}$; Portugal 5 pCt. 74 $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{2}$; Donna Maria 5 pCt. 47 $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{2}$; dito 3 pCt. 20 $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{2}$; Denem. 3 pCt. 72 a 73; Rusland 5 pCt. 108 a $\frac{1}{2}$; Nederl. 2 $\frac{1}{2}$ pCt. 33 $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{2}$; dito 5 pCt. 99 $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{2}$; Ardoins 23 $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{2}$ ex Coup.; dito annex Coup. 24 $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{2}$; dito Coup. Nov. 52 a 54; dito Mei 30 a 32; dito Passive 5 $\frac{1}{2}$ a 6; dito Deferred 8 $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{2}$.

Antwerpen, den 29 Mei: Ardoins 23 $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$ g.; Oude Uitgest. 7 g.; Darmst. Loten 23 $\frac{1}{2}$; R. Fr. Aand. van 500 fr. 224 g.; dito van 100 fr. 51 $\frac{1}{2}$ g.; Belgie 100 $\frac{1}{2}$ p. — Wissel: Amst. $\frac{1}{2}$ en Rot. $\frac{1}{2}$ pCt. avans.

Amsterdam, den 30 Mei.

Ned. Werk. sch. 2 $\frac{1}{2}$ pCt. 52 $\frac{1}{2}$; 5 pCt. 98 $\frac{1}{2}$; Uitgest. Sch. 111 $\frac{1}{2}$; Kansbill. 25 $\frac{1}{2}$; Amort. Synd. 4 $\frac{1}{2}$ pCt. 92 $\frac{1}{2}$; 3 $\frac{1}{2}$ pCt. —; Handelw. 4 $\frac{1}{2}$ pCt. 178 $\frac{1}{2}$; Nieuwe dito —; O. I. Leening 4 pCt. 90 $\frac{1}{2}$; dito 5 pCt. 97 $\frac{1}{2}$.

Frankr. Ins. op het Grootb. —. Spanje 5 pCt. Nieuwe leening 23 $\frac{1}{2}$; Passive —. Rusl. Hope 5 pCt. 103 $\frac{1}{2}$. Oostenr. Metalliek 99 $\frac{1}{2}$. Brazilië 5 pCt. 84 $\frac{1}{2}$.

Onze Binnenlandsche fondsen hebben zich bij trage affaire geheel op hunne laatstvorige hoogte gesouteneerd. Alleen in Kansbilletten werden eenige inkoop voor de behoefte der rescontre van morgen bewerkstelligd, en daardoor was dit fonds iets meer gewild. Aand. Spoorw. 25, 24 pCt. premie.

Ardoins zijn $\frac{1}{2}$ pCt. hooger dan gisteren, zonder dat evenwel daarvoor eenige andere oorzaak schijnt te bestaan dan de hoogere merken van Londen en Antwerpen, hebbende men, naar het ons toescheen, geene nadere tijdingen van het oorlogstoneel ontvragen, hoewel men zulks in het begin der beurs scheen te gelooven. De omzet daarin was onbeduidend.

Van de overige vreemde effekten verdienen noch handel noch variatie eenige bijzondere vermelding.

Laatste prijzen ten 5 ure. Integralen 52 $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{2}$; Holl. 5 pCt. 99 $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{2}$; Kansb. 23 $\frac{1}{2}$; Ardoins van 85 \mathcal{L} 23 $\frac{1}{2}$.